

Seminari de filosofia aplicada**2015/2016**

Codi: 100296

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500246 Filosofia	OT	3	2
2500246 Filosofia	OT	4	2

Professor de contacte

Nom: Jesús Hernández Reynes

Correu electrònic: Jesus.Hernandez@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius

Malgrat la seva manifesta polisèmia, l'expressió "filosofia aplicada" és una denominació reconeguda, entre d'altres coses, de l'ètica. I encara que dins de l'ètica, com també és manifest, hi trobem múltiples perspectives, una que pot ser fins i tot nova i que, en tot cas, té unes profundes implicacions per a la filosofia com a tal, és la desenvolupada per l'últim Foucault. Entenem per l'últim Foucault la filosofia que trobem en l'obra que Michel Foucault va fer des del 1980 fins al 1984, any de la seva mort. Inclou dos llibres (els volums segon i tercer de la Història de la sexualitat), cinc cursos al Collège de France, articles, entrevistes i escrits de format breu, ara recollits en el volum IV de Dits et Écrits, i, finalment, altres textos d'aquest període, en especial: dues conferències a Dartmouth, en la tardor de 1980, dedicades a l'hermenèutica de si, el curs Obrar malament, dir la veritat: Funció de la confessió en la justícia, impartit a Lovaina el 1981, una conferència de maig de 1982 a la Universitat de Grenoble, sobre la parrèsia, i sis conferències a Berkeley en octubre i novembre del 1983, amb el títol de Discurs i veritat, la problematització de la parrèsia.

En aquest curs 2015-2016, el Seminari de filosofia aplicada té com a objectiu l'estudi de l'ètica tal com la tenim enfocada en aquestes obres de l'últim Foucault.

Competències**Filosofia**

- Analitzar i sintetitzar els arguments centrals dels textos fonamentals de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Aplicar els coneixements de l'ètica als problemes morals de la societat, i valorar les implicacions sobre la condició humana dels canvis en el món de la tècnica contemporània.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Reconèixer les implicacions filosòfiques del coneixement científic
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Situar les idees i els arguments filosòfics més representatius d'una època en el seu rerefons històric i relacionar els autors més rellevants de cada època en qualsevol de les disciplines filosòfiques.
- Utilitzar un pensament crític i independent a partir dels temes, els debats i els problemes que planteja la filosofia tant històricament com conceptualment.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
2. Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinari
3. Demostrar una posició pròpia davant d'un problema o una controvèrsia de rellevància filosòfica, o en un treball de recerca filosòfica.
4. Distingir i contrastar textos representatius dels principals gèneres de la literatura filosòfica.
5. Documentar un tema filosòfic i contrastar-ne les fonts.
6. Dominar en el grau necessari els idiomes rellevants per a la pràctica professional.
7. Establir una planificació per desenvolupar un treball sobre la matèria
8. Explicar aspectes de la història de la ciència utilitzant la terminologia pròpia de la disciplina.
9. Explicar la importància filosòfica de la ciència contemporània i el seu àmbit d'aplicació.
10. Exposar els conceptes propis de la història de la filosofia
11. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuals en els textos formals i científics
12. Expressar-se en la llengua estudiada, oralment i per escrit, utilitzant el vocabulari i la gramàtica de manera adequada.
13. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats
14. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
15. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema
16. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
17. Justificar la validesa de les tesis defensades pels diferents participants en les grans controvèrsies contemporànies.
18. Jutjar l'impacte moral sobre l'ésser humà dels nous desenvolupaments tècnics.
19. Liderar grups de treball, supervisar tasques col·lectives i treballar amb vocació d'unir diverses posicions
20. Organitzar el temps i els propis recursos per a la feina: dissenyar plans establint prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
21. Participar en debats sobre qüestions filosòfiques respectant les opinions dels altres participants
22. Precisar l'impacte sobre l'ésser humà dels desenvolupaments tècnics i científics en general.
23. Redactar correctament un text no normatiu prèviament analitzat
24. Relacionar diversos ordres d'idees incloses en els debats filosòfics actuals.
25. Relacionar diversos ordres que es poden descobrir entre les idees filosòfiques de diferents autors i moments històrics.
26. Relacionar els elements i factors que intervenen en el desenvolupament dels processos científics
27. Resoldre problemes de manera autònoma.
28. Resumir els temes i els arguments exposats en un debat filosòfic clàssic.
29. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història de la ciència

Continguts

L'Ètica en l'últim Foucault

Temes:

1. El govern de la vida dels homes
 1. El poder
 2. La gubernamentalitat
 3. La vida
3. Maneres de subjectivació
 1. La constitució del subjecte
 2. La veritat
5. Tenir cura de si mateix
 1. La parrèsia
 2. La vida vertadera
 3. Pràctica de la llibertat

Metodologia

Les classes es basen en la lectura i comentari dels texts de referència. Les sessions alternaran classes magistrals, exposicions d'alumnes i discussió de texts i problemes.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes	45	1,8	2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 24, 25, 28, 29
Tipus: Supervisades			
Preparació exposició i treball	22,5	0,9	1, 10, 11, 12, 13, 14, 23, 26
Tipus: Autònomes			
Lectures i estudi	75	3	1, 4, 5, 6, 7, 15, 20, 24, 25, 27, 28

Avaluació

L'avaluació es farà sobre quatre activitats: tres exàmens parcials distribuïts al llarg del curs, en finalitzar cada apartat corresponent del temari. El valor ponderat de cadascun d'ells és del 20%. La quarta activitat és un treball escrit sobre un tema concertat amb el professor, lliurat al final del període de classes. El seu valor ponderat és del 40%. Es considera no avaluable l'alumne que no es presenta a un mínim d'activitats d'avaluació que sumin un valor ponderat del 70%. En la data establerta pel deganat, es farà una reavaluació dels exàmens a través d'un examen final, amb valor ponderat d'un 60%. A la vegada, també es podrà recuperar el treball escrit.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exàmens parcials	60%	4,5	0,18	4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 25, 27, 29
Treball	40%	3	0,12	1, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 20, 23, 24, 25, 27, 29

Bibliografia

A. Fonts

A.1 Llibres

Foucault, Michel. *L'usage des plaisirs: Histoire de la sexualité 2*. París: Gallimard, 1984.

Foucault, Michel. *Le souci de soi: Histoire de la sexualité 3*. París : Gallimard, 1984.

A.2 Cursos al Collège de France

Foucault, Michel. *Du gouvernement des vivants (1980)*, París: Seuil, 2012.

Foucault, Michel. *Subjectivité et vérité (1981)*, París: Seuil, 2014.

Foucault, Michel. *L'Herméneutique du sujet (1982)*, París: Gallimard, 2001.

Foucault, Michel. *Le Gouvernement de soi et des autres I (1983)*, París: Gallimard, 2008.

Foucault, Michel. *Le Gouvernement de soi et des autres II : Le Courage de la vérité (1984)*, París: Gallimard, 2009.

A.3 Articles, conferències, entrevistes i altres cursos

Foucault, Michel. *Dits et écrits* vol IV, 1980-1988. París : Gallimard, 1994. [Reedició de 2001 : *Dits et écrits*, 2: 1976-1988.]

Foucault, Michel. *Mal faire, dire vrai: Fonction de l'aveu en justice - cours de Louvain, 1981*. Louvain-la-Neuve: Presses Universitaires de Louvain, 2012.

Foucault, Michel. *L'origine de l'herméneutique de soi. Conférences prononcées à Dartmouth College, 1980*. París, Vrin, coll. « Philosophie du présent / Foucault inédit », 2013.

Foucault, Michel. "About the Beginning of the Hermeneutics of the Self: Two Lectures at Dartmouth", *Political Theory*, Vol. 21, No. 2 (May, 1993), pp. 198-227.

Fruchaud, Henri-Paul i Bert, Jean-François. « Un inédit de Michel Foucault : « La Parrêsia ». Note de présentation », *Anabases* [En línia], 16 | 2012, mis en ligne le 01 octobre 2015, consulté le 16 juin 2015. URL : <http://anabases.revues.org/3956>

Foucault, Michel. *Discourse and Truth: the Problematization of Parrhesia*, Edited by J. Pearson., 1999. Permanent URL: <http://foucault.info/documents/parrhesia/>

Martin, Luther H.; Gutman, Huck i Hutton, Patrick H. (eds.). *Technologies of the Self. A Seminar with Michel Foucault*, Anherst: University of Massachusetts Press, 1988.

B. Traduccions

Foucault, Michel. *El uso de los placeres. Historia de la sexualidad 2*. Madrid: Siglo XXI, 2005.

Foucault, Michel. *El cuidado de sí. Historia de la sexualidad 3*. Madrid: Siglo XXI, 2005.

Foucault, Michel. *Del gobierno de los vivos. Curso en el Collège de France (1979-1980)*. Buenos Aires: F.C.E., 2014.

Foucault, Michel. *La hermenèutica del sujeto. Curso en el Collège de France (1981-1982)*. Madrid: Ediciones Akal, 2008.

Foucault, Michel. *El gobierno de sí y de los otros, I. Curso en el Collège de France (1982-1983)*. Madrid: Ediciones Akal, 2011.

Foucault, Michel. *El coraje de la verdad. El gobierno de sí y de los otros, II. Curso en el Collège de France (1983-1984)*. Madrid: Ediciones Akal, 2014.

Foucault, Michel. *Obrar mal, decir la verdad. La función de la confesión en la justicia. Curso de Lovaina 1981*. Buenos Aires: Siglo XXI Editores, 2014.

Foucault, Michel. *Obras esenciales*. Barcelona: Paidós, 2013.

Foucault, Michel. *La ética del pensamiento*, Madrid: Biblioteca Nueva, 2015.

Foucault, Michel. *Discurso y verdad en la antigua Grecia*, Barcelona, Paidós, 2004.

C. Estudis

Álvarez Yágüez, Jorge. *El último Foucault. Voluntad de verdad y subjetividad*, Madrid: Biblioteca Nueva, 2013.

Brancho, Luis Alberto. *Michel Foucault y el cuidado de sí. Notas sobre la relación ética, estética y política*. Caracas: Bid & co., 2015.

Castro Orellana, Rodrigo. *Foucault y el cuidado de la libertad: Ética para un rostro de arena*. Santiago de Chile: LOM, 2008.

Cubides Cipagauta, Humberto. *Foucault y el sujeto político: ética del cuidado de sí*. Bogotá: Siglo del Hombre Editores, 2006.

Jordana Lluch, Ester. "La inquietud de sí contra la quietud del mundo. El último Foucault: de la resistencia al combate", a *Espai en Blanc*, núms. 9-10-11, Bellaterra, 2011, pp. 265-289.

Lorenzini, Daniele ; Revel, Ariane i Sforzini, Arianna (eds.). *Michel Foucault: éthique et vérité (1980-1984)*. París : J. Vrin, 2014.

Paltrinieri, Luca. *L'usage des plaisirs et Le souci de soi de Michel Foucault: regards critiques 1984-1986*. Caen : Presses Universitaires de Caen, 2014.

Schmid, Wilhelm. *En busca de un nuevo arte de vivir. La pregunta por el fundamento y la nueva fundamentación de la ética en Foucault*, Valencia: Pre-Textos, 2002.

Sorrentino, Vincenzo. "Crítica, verdad y argumentación en el último Foucault", a *Revista Laguna*, n 23, octubre 2008, pp. 91-116.